

Jumalan huolenpito lapsistaan

- Kaikki vaikutta/koituu parhaaksi
- Jumala muuttaa kaiken hyväksi

Kaikki vaikutta/koituu parhaaksi/Jumala muuttaa kaiken hyväksi

- 8: 28 ”Mutta me tiedämme, että **kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi**, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut.” (33/38)
”Me tiedämme, että **Jumala muuttaa kaiken hyväksi** niille, jotka rakastavat häntä ja jotka hän on suunnitelmansa mukaisesti kutsunut omikseen” (UT2020)
- ”Me tiedämme, että **kaikki koituu niiden parhaaksi**, jotka rakastavat Jumalaa ja jotka hän on suunnitelmansa mukaisesti kutsunut omikseen.” (1992)

kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat

1. Jumalattomien kohdalla kaikki ei vaikuta yhdessä parhaaksi vaan pikemminkin pahimmaksi

- ”Kovuudellasi ja sydämesi **katumattomuudella** sinä **kartutat päällesi vihaa** vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi” Room 2:5

2. Minun ei tarvitse tietää, nähdä, kokea MITEN kaikki yhdessä vaikuttaa parhaaksi voin uskoa ja luottaa Jumalan lupaukseen

- Miten voin rakastaa Jumalaa? ”Me rakastamme – koska hän on ensin rakastanut meitä!”

- 3. JUMALA (en minä itse tai muut ihmiset) on se joka pitää huolen siitä että kaikki yhdessä vaikuttaa parhaaksi
- 4. Vaikuta **parhaaksi – ei minun mittapuitteni vaan Jumalan mittapuiden mukaan**
- 5. Vaikuttaa parhaaksi – **lopulta, ei välttämättä nyt vielä**

Ikuisuus-näkökulma

- Emme siis anna periksi. Vaikka murrummekin ulkonaisesti, me uudistumme sisäisesti päivä päivältä. ¹⁷**Nykyiset vähäiset vaikeutemme tuottavat meille suunnattoman ja ikuisen kirkkauden.** ¹⁸Emme kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä **näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti. 2 Kor.4:17**

Mitä Jumalan kuritus hyödyttää

- "Mikään kuritus ei sitä saataessa tunnu hyvältä vaan pahalta. Silti sen kestäminen tuottaa sovinnon ja rauhan niille, joita sen avulla on valmennettu." (UT2020)
- Vaikka kuritus ei sitä vastaan otettaessa koskaan tunnu iloiselta vaan ikävältä asialta, se lopulta antaa näin valmennetuille hedelmänsä: rauhan ja vanhurskauden. (1992)
- Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan iloksi, vaan murheeksi, mutta jälkeinpäin se antaa vanhurskauden rauhanhedelmän niille, jotka sen kautta ovat harjoitetut. (33/38)

Room. 8 Jumala ”on myös **edeltä määrännyt**”

- 29 Sillä ne, jotka hän on **edeltä tuntenut**, hän on myös **edeltä määrännyt** Poikansa kuvan kaltaiseksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa;
30 mutta jotka hän on edeltä määrännyt, ne hän on myös **kutsunut**; ja jotka hän on kutsunut, ne hän on myös **vanhurskauttanut**; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän on myös **kirkastanut**.

Kolme eri näkemystä predestinaatiosta = ennaltamääräämisestä

- **1. Arminiolainen näkemys (myös katolilaisten ja joidenkin herätyskristittyjen)**
- Mitään ennaltamääräämistä ei ole vaan jokainen ihminen itse ratkaisee iankaikkisen kohtalonsa sen mukaan kuinka hän suhtautuu evankeliumiin Jeesuksesta Kristuksesta
- Jumala tuomitsee ihmisen sen perusteella miten hän suhtautuu evankeliumiin

Arminiolaisen näkemyksen lisäpainotuksia

- Kun ihminen kuulee evankeliumin se avaa hänelle mahdollisuuden valita Kristus
- Samoin kuin ihminen voi valita Kristuksen hän voi myös valita luopumuksen
- Ongelma: Raamatun mukaan ihminen on kuollut synteihinsä eikä kykene itse herättämään itseään kuolleista

2. Reformoitu (kalvinistinen) näkemys:

- Jumala valitsee ja ennalta määrää (pre-destinoidi) ihmisen sekä taivaaseen että helvettiin
- TULIP (Tulppaani) ”viiden kohdan kalvinismi”.
- **T** = total depravity = ihmisen kokonaisvaltainen syntiturmelus (ei voi pelastaa itseään)
- **U** = unconditional election = ehdoton armovalinta (sekä pelastukseen että kadotukseen)
- **L** = Limited atonement = Rajattu sovitus = Jeesus kuoli pelastavasti vain valittujen puolesta
- **I** = Irresistible grace = Armoa ei voi vastustaa
- **P** = Perseverance of the saints = Pyhien kestävyys ”Kerran pelastettu – aina pelastettu” (valitut eivät voi luopua)

Turmeltuneisuuden kokonaisvaltaisuudesta seuraa, että ihminen ei voi itse vaikuttaa pelastukseensa.

- Ihmisen kokonaisvaltainen turmeltuneisuus tarkoittaa sitä, että ”ei ole mitään osaa ihmisessä, mikä ei olisi lankeemuksen vaikutuksen alaisuudessa.” (s. 123) Ihminen on kokonaisvaltaisesti kyvytön tekemään sitä, mikä on Jumalan mielen mukaista. ”Olemme kyvyttömiä, koska emme tahdo tehdä sitä, mikä on oikein Jumalan edessä.” (s. 124) Ihminen on synnin orja, ja sidottu tekemään sitä, mitä hänen isäntänsä vaatii.
- Calvin tiivistää Augustinusta seuraten: ”ihmisen tahto ei saavuta armoa vapaudellaan, vaan [tahto] saavuttaa vapauden armosta.” (s. 129)
- Tähän opinkohtaan voi nähdäkseni luterilainenkin yhtyä. Ihmisen kokonaisvaltaiseen turmelukseen on olemassa hyvät raamattuperusteet. (1. Moos. 6:5, Matt. 15:19, Room. 1:21–23, 3:11, 5:14, Jaak. 2:10)
- (Tämän dian teksti Matti Korhonen, julkaisematon moniste)

Reformoidun näkemyksen painotuksia

- Evankeliumin kutsu ja julistus (ja sakramentit) toimivat pelastavasti vain niiden kohdalla jotka on valittu
- Ne jotka ovat olleet uskossa ja luopuneet eivät todellisuudessa koskaan oikeasti olleet uskossa
- Ihminen tietää olevansa valittu omassa elämässään ilmenevien hedelmien kautta

Reformoidun näkemyksen ongelmia

- **Opetus että: ”Jeesus kuoli pelastavasti vain valittujen puolesta” on Raamatun vastainen.**
- **Katso esim. SEURAAVAT RAAMATUNOHDAT (OPETUKSET)**

Jeesus antoi itsensä maksuksi kaikkien edestä

- ³Sillä se on hyvää ja otollista **Jumalalle**, meidän vapahtajallemme, ⁴**joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.** ⁵Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen **Kristus Jeesus**, ⁶**joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä**, josta todistus oli annettava aikansa” (1 Tim. LUKU. 2)

Jumala on kaikkien ihmisten vapahtaja/pelastaja

- ”Sillä siksi me vaivaa näemme ja kilvoittelemme, että olemme panneet toivomme elävään **Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten vapahtaja, varsinkin uskovien.** ” (1 Tim. 4:10)
- Sen puolesta me kamppailemme ja näemme vaivaa. Olemmehan panneet toivomme elävään **Jumalaan, joka on kaikkien ja varsinkin uskovien pelastaja.** (1 Tim. 4:10 UT 2020)

Herra osti myös harhaopettajat jotka kieltävät hänet

- ”Mutta myös valheprofeettoja oli kansan seassa, niin kuin teidänkin keskuudessanne on oleva valheenopettajia, jotka salaa kuljettavat sisään turmiollisia harhaoppeja, **kieltävätpä Herrankin, joka on heidät ostanut**, ja tuottavat itselleen äkillisen perikadon.” (2 Piet. 2:1)
- ”Israelin kansan keskuudessa oli kuitenkin myös valeprofeettoja. Samoin ilmaantuu teidän joukkoonne **valeopettajia**, jotka salakuljettavat teille tuhoisia harhaoppeja. He jopa **kieltäytyvät tunnustamasta Valtiaista, joka on ostanut heidät omikseen**. Näin he aiheuttavat oman loppunsa, joka on nopea.” (2. Pietarin kirje 2:1)

Jeesus on kokomaailman syntien sovittaja

- ”..meillä on Isän luona puolustaja, joka on vanhurskas: Jeesus Kristus. **Hän on meidän syntiemme sovittaja, eikä vain meidän vaan koko maailman**”. (1 Joh. 2:1-2)
- ”meillä on Isän luona puolustaja, joka on vanhurskas: Jeesus Kristus. **Hän on meidän syntiemme sovittaja, eikä vain meidän vaan koko maailman.**” (1 Joh 2:1-2)

Jumala teki sovinnon (koko) maailman kanssa ottaessaan pois (koko) maailman synnit

- ”Katsokaa: **Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!**” (Joh. 1:29)
- ”**Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa** eikä lukenut ihmisille viaksi heidän rikkomuksiaan.” (2. Kor. 5:19)

3. Luterilainen näkemys

- Jumala valitsee ja ennalta määrää (pre-destinoidi) ihmisen ainoastaan taivaaseen ei helvettiin
- Täydellinen syntiturmelus (ihminen ei voi pelastaa itseään)
- ehdoton tai ehdollinen valinta (vain pelastukseen) (Kadotus on itsevalittua hylkäämällä evankeliumi)
- Jeesus kuoli pelastavasti kaikkien puolesta
- Armoa voi vastustaa ja sen voi hylätä
- ”Kerran pelastettu voi luopua”

Luterilaisen näkemyksen variaatiot

- Ehdoton tai ehdollinen valinta (vain pelastukseen) (Kadotus on itsevalittua hylkäämällä evankeliumi)
- A. Ehdoton valinta = Jumalan valinta pelastukseen on ehdoton ja se synnyttää kääntymyksen ja uskon (kaikkia ei ole valittu pelastukseen)
- B. Ehdollinen valinta = Jumalan valinta perustuu siihen että hän tietää (näkee) edeltä kuka tulee uskomaan ja kuka ei
- Ehdollisen valinnan ongelma on miten se välttää synergismin
- Synergismi –yhteisvaikutus (Ihminen ja Jumala yhteistyössä)
- Monergismi – vain yksi vaikuttaja (Jumala yksin vaikuttaa pelastuksen)

Luterilaisen näkemyksenpainotuksia

- Jeesus kuoli kaikkien puolesta samalla tavalla pelastavasti
- Evankeliumin ja sakramenttien kutsu ja vaikutus on aina todellinen ja tosi
- Jos ihminen pelastuu se on kokonaan Jumalan teko ja kunnia
- Myös oikeasti uskossa ollut (uudestisyntynyt) voi luopua
- Jos ihminen joutuu kadotukseen se on kokonaan hänen omalla vastuullaan